

«TTT TTT»

Arne Karset

AV HØGFJELLET'S TRAGEDIER

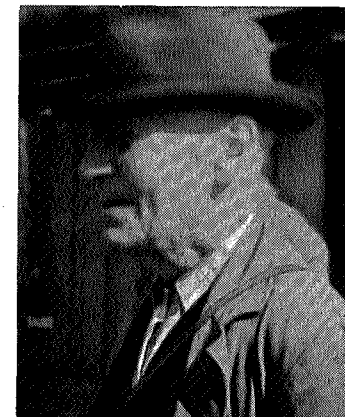
Av Jon Næsvold

Bukkhammerfjellet — overgangen mellom Tydal og Aunegrenda i Haltdalen — regnes av tydølene ikke blant bygdas «storfjell», men kan likevel på vinters tid under uvær langt fra være ufarlig å ferdes i. Det bevitner de mange dødsulykker som er forekommet på denne fjellstrekning.

De som sist satte livet til i Bukkhammeren var — for få år siden — to studenter på påsketur.

Selv tydøler har her funnet sin død. Den siste er Peter Pedersen Græslimo.

5. desember 1884 satte han skiene på seg i Græslimoen og skulle ta en tur over Bukkhammerfjellet for å besøke en datter som var gift og bodde i Aunegrenda. Peter hadde gjort turen over fjellet mangan gang før såvel vinter som sommer og var forsåvidt godt kjent. Været skulle være så som så, muligens skiføret også. Han var nå en mann i 80-årsalderen og i den alder er man tilbøyelig til å overvurdere sine krefter. Det var nok tilfelle med Peter også. Han kom ikke fram. Fra Græsligrenda dro 12. desember 20 mann ut for å lete etter ham. Han fantes ikke. Dagen derpå var 40 mann ute på leting. Da også uten noe resultat. 4. juli 1885 var mange

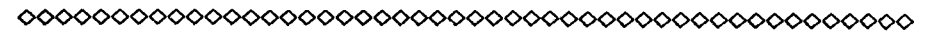

folk i fjellet for om mulig å finne Peter. Heller ikke da lyktes det. Men straks etter kom Beret Midtaune over ham da hun gjette kreaturene borte i Hultdalen i østlig retning fra den alminnelige trafikkvei over fjellet. Han hadde altså tapt retningen, kreftene sviktet og således satt livet til. Det viste seg at han hadde satt seg ned, helt utkjørt selvfølgelig, ordnet seg med pipe og tobakk og dermed sannsynlig sovnet inn. Han ble gravlagt ved Haltdalen kirke.

Peter Pedersen Græslimo var i sin ungdom og velmakt en langt mer enn alminnelig uforferdet og flink jeger, og mangt et vilt falt for hans treffsikre skudd.

Den tydaling — man i allefall har kjenskap til — som har vært med på å felle det største antall bjørner, 19 stykker, er Peter. Han levde i tida 1805—1884. Hans høyeste ønske var å kunne felle den tyvende, men den glede oppnådde han ikke. Hvor mange av her nevnte antall bjørn falt for Peters munnladningsrifle vites ikke, men all synnsynlighet tilsier det var de fleste, som den første-klasses, uforferdede jaktmann han var. En bjørn felte Peter under en ganske snurrig omstendighet. Han hadde fått teften av bjørnen, og under en slik situasjon er jo jegerens nerver og sener spente til det ytterste. Men tross da treffer det at naturen melder sine krav. Det traff seg slik også for Peter, han måtte «løse bukse» som det heter. Mens han satt i denne positur, kom bamsen farende forbi, men skytteren lot seg ikke bløffe, han tok børsa han hadde liggende ved siden av seg, og med et velrettet skudd lå bjørnen der. Peter skaut altså bokstavelig talt med bukse ned på helene.

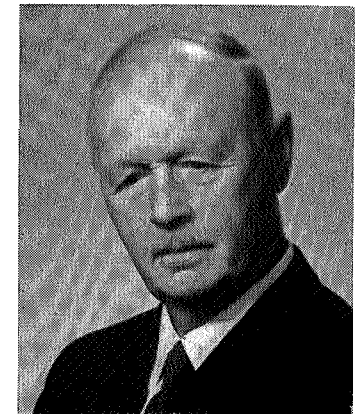
De som ønsker nærmere kjennskap til bjørn og bjørnejakt i Tydal og Selbu på Peter Græslimos tid henvises til den beretning Selbu og Tydal historielag utgir herom. Man vil her komme til full forståelse av at det var ikke bare uskyldige «grastasser» man hadde å gjøre med.

STEDSNAVNS-TOLKINGER FOR PÅSKE- SKILØPERNE FRA TRONDHEIM OG TRØNDELAG

Av Ragnvald Iversen

Det er ikke egentlig med noe lett hjerte jeg gir meg i kast med den oppgave å forklare noen av de navn påske-skiløperne fra Trondheim og Trøndelag møter på kartene over de områder de mest ferdes i. Den som vil gi seg av med tolking av stedsnavn blir nemlig stilt overfor tre krav som det ikke alltid er så lett å fylle. For det første bør han prinsipielt ha eldre, mer primære skriftformer av navnet å støtte seg til — helst så gamle at de går tilbake helt til middelalderen.

For det andre bør han ha et inngående kjennskap til *dialekten*, både ordforråd og lydforhold, på det geografiske område det er tale om. Og for det tredje bør han være like kjent med *terrengforholdene* som med innholdet i sine egne lommer.

I dette tilfelle blir vi likevel nødt til å gå på akkord med den ideale fordring (for å bruke et Ibsen-ord). Gamle navneformer fra middelalderen fins bare unntaksvis ved *terrengnavn*. De *dialekter* det her gjelder, kjenner jeg for min del bare i store drag. Og hva endelig det tredje kravet vedkommer, så har jeg nok